

417. 1.

KONINKLIJKE BOODSCHAP.

Aan

de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een ontwerp van wet, houdende naturalisatie van *Robert Karl Angermann* en 21 anderen.

De toelichtende memorie (en bijlagen), die het wetsontwerp vergezelt, bevat de gronden, waarop het rust.

En hiermede bevelen wij U in Godes heilige bescherming.

Soestdijk, den 10 Maart 1947.

WILHELMINA.

417. 2.

ONTWERP VAN WET.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, saluut! doen te weten:

Alzoo Wij in overweging genomen hebben, dat er aanleiding is tot naturalisatie van *Robert Karl Angermann* en 21 anderen, die aan Ons een verzoek daartoe hebben gedaan, met overlegging — wat betreft de in de artikelen 2 en 3 genoemden voor zoveel doenlijk — van de bewijsstukken, bedoeld in artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* No. 204);

Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

Artikel 1.

De hoedanigheid van Nederlander wordt bij deze verleend aan:

- 1°. *Robert Karl Angermann*, geboren te *Weenen* (Oostenrijk) den 21 April 1908, technisch ambtenaar bij de Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken, wonende te *Velsen*, provincie Noordholland;
- 2°. *Peter Josef Beduwé*, geboren te *Dülken* (Duitschland) den 7 Februari 1896, arts, wonende te *Vught*, provincie Noordbrabant;
- 3°. *Heinrich Bellaerts*, geboren te *Essen-Borbeck*, *Essen* (Duitschland) den 12 December 1917, mijnwerker, wonende te *Brunssum*, provincie Limburg;

- 4°. *Elisabeth Luise Berndsen*, geboren te *Emmerik* (Duitschland) den 28 September 1895, dienstbode, wonende te *Overveen*, gemeente *Bloemendaal*, provincie Noordholland;
- 5°. *Alfred Cronheim*, geboren te *Berlijn* (Duitschland) den 18 Maart 1896, koopman, wonende te *Voorburg*, provincie Zuidholland;
- 6°. *Felix Josef Richard Englisch*, geboren te *Breslau* (Duitschland) den 6 Mei 1898, kleermaker, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 7°. *Maria Clara Frohwerk*, geboren te *Barmen* (Duitschland) den 6 April 1890, huishoudster, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland;
- 8°. *Lajos Horváth*, geboren te *Boedapest* (Hongarije) den 23 April 1912, kapper, wonende te *Castricum*, provincie Noordholland;
- 9°. *Wendeline Johanna Maria Henriette Jansen*, geboren te *Kleef* (Duitschland) den 26 Juli 1874, pensionhoudster, wonende te *Nijmegen*, provincie Gelderland;
- 10°. *Wilhelm Johann Jansen*, geboren te *Kaldenkirchen* (Duitschland) den 27 Maart 1900, fabrieksarbeider, wonende te *Venlo*, provincie Limburg;
- 11°. *Johann Jaskulak*, geboren te *Giesenberg-Sodingen*, *Castrop* (Duitschland) den 19 December 1899, ovenbouwer, wonende te *Kedichem*, provincie Zuidholland;
- 12°. *Arnold Johann Kastein*, geboren te *Suderwick*, *Bocholt* (Duitschland) den 21 Februari 1889, landbouwer, wonende te *Dinxperlo*, provincie Gelderland;
- 13°. *Anna Margherita Maria Lanc*, geboren te *Zara* (Zuid-Slavië) den 25 September 1899, kloosterzuster, wonende te *Bergen op Zoom*, provincie Noordbrabant;
- 14°. *Catharina Elisabeth Lohmann*, geboren te *Altharen* (Duitschland) den 21 September 1897, huishoudster, wonende te *Assen*, provincie Drenthe;
- 15°. *Georg Wilhelm Paulsch*, geboren te *Deutsch-Sagar* (Duitschland) den 1 Augustus 1898, uurwerkmaker, wonende te *Amersfoort*, provincie Utrecht;
- 16°. *Petronella Adolphine Jeanne Prins*, geboren te *Tebing Tinggi* (Nederlandsch-Indië) den 29 Maart 1899, zonder beroep, weduwe van *Svend Erik Asmussen*, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie Zuidholland;
- 17°. *Wilhelmina Gerarda Ruijg*, geboren te *Amsterdam* (Noordholland) den 18 Maart 1873, zonder beroep, weduwe van *Paul Clemens Heger*, wonende te *Amsterdam*, provincie Noordholland;
- 18°. *Joseph Theodor Ernst Wilhelm Strauss*, geboren te *Berlijn* (Duitschland) den 15 October 1904, bedrijfs-economisch adviseur, wonende te *Zaandam*, provincie Noordholland;
- 19°. *Paul Sigmund Wertheimer*, geboren te *Neurenberg* (Duitschland) den 6 Januari 1902, koopman, wonende te *Rotterdam*, provincie Zuidholland.

Artikel 2.

Met afwijking van het bepaalde bij artikel 3 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* No. 204), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan *Maria Katharina Elizabeth Delahaye*, geboren te *Kerkrade* (Limburg) den 14 April 1911, zonder beroep, weduwe van *Edmund Konieczny*, wonende te *Heerlen*, provincie Limburg.

Artikel 3.

Met uitbreiding van het bepaalde bij artikel 6 der wet van 12 December 1892 (*Staatsblad* No. 268) op het Nederlanderschap en het ingezetenschap, laatstelijk gewijzigd bij de wet van 15 December 1938 (*Staatsblad* No. 204), wordt bij deze de hoedanigheid van Nederlander verleend aan:

- 1°. *Johan Arnold Kastein*, geboren te *Aalten* (Gelderland) den 3 Februari 1921, landbouwer, wonende te *Dinxperlo*, provincie Gelderland;
- 2°. *Erik Asmussen*, geboren te *Koeta-Radja* (Nederlandsch-Indië) den 1 Februari 1924, Cadet Koninklijke Landmacht, wonende te *'s-Gravenhage*, provincie Zuidholland.

Artikel 4.

Deze wet treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging.

Lasten en bevelen, dat deze in het *Staatsblad* zal worden geplaatst, en dat alle Ministerieele Departementen, Autoriteiten, Colleges en Ambtenaren, wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Minister van Justitie,

417. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Onder verwijzing voor het overige naar de ingewonnen ambtsberichten ¹⁾ ten aanzien van de verzoeken om naturalisatie van Robert Karl Angermann en 21 anderen, moge de ondergeteekende het volgende aantekenen:

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 1°., van Oostenrijksche herkomst, is sedert 1922 in Nederland woonachtig. Ook te voren had hij reeds eenigen tijd als pleegkind hier te lande verblijf gehouden. Hij heeft hier te lande de Mulo-school afgehoopen en gevoelt zich Nederlander. Verzoeker is als technische ambtenaar werkzaam bij de Koninklijke Nederlandsche Hoogovens en Staalfabrieken te IJmuiden.

De in artikel 1, onder 2°., genoemde verzoeker is geboortig uit Dülken (Duitschland). Hij is in 1905 naar Nederland gekomen en heeft hier sedertdien onafgebroken gewoond. Hij is met een van oorsprong Nederlandsche vrouw gehuwd en gevoelt zich Nederlander. In het bezit van het Nederlandsch artsdiploma, is hij als afdeelingsgeneesheer verbonden aan het krankzinnigengesticht „Voorburg" te Vught.

De staatlooze verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 3°., geboren te Essen-Borbeck (Duitschland), werd, nagenoeg twee jaar oud, als pleegkind opgenomen door hier te lande wonende familieleden. Hij heeft sedertdien onafgebroken in Nederland gewoond, ontving een Nederlandsche opvoeding en is met een van oorsprong Nederlandsche vrouw gehuwd. Zoowel de echtgenoot als de beide uit het huwelijk geboren kinderen zijn Nederlanders. Als mijnwerker verdient hij het brood voor zich en de zijnen.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 4°., is te Emmerik geboren uit Duitsche ouders, die echter ten tijde van haar geboorte reeds in Nederland gevestigd waren. Zij kwam dan ook reeds spoedig herwaarts en heeft sedertdien onafgebroken in Nederland gewoond. Zij gevoelt zich Nederlandsche. Als dienstbode voorziet zij in haar onderhoud.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 5°., is te Berlijn geboren uit Duitsche ouders. In April 1934 kwam hij naar Nederland en heeft hier sedertdien onafgebroken gewoond. Hij gevoelt zich Nederlander. Verzoeker is werkzaam als leider der exportafdeeling van een elektrische apparatenfabriek en kan op voldoende wijze in het onderhoud van zich en zijn gezin voorzien.

De in artikel 1, onder 6°., genoemde verzoeker, geboren te Breslau (Duitschland), kwam in Juli 1926 naar Nederland, waar hij sindsdien onafgebroken heeft gewoond. Hij gevoelt zich Nederlander. Verzoeker drijft voor eigen rekening een kleermakerij, welke voldoende inkomsten oplevert.

De in artikel 1, onder 7°., genoemde verzoekster is geboortig uit Barmen (Duitschland). Met een onderbreking van eenige maanden is zij sedert Januari 1922 in Nederland woonachtig.

Zij gevoelt zich hier te lande thuis en is niet voornemens zich elders te vestigen. Als juffrouw in de huishouding verdient zij het brood.

De in artikel 1, onder 8°., genoemde verzoeker is van Hongaarsche herkomst. In 1922 kwam hij met een kindertransport naar Nederland en verbleef tot 1928 in een Nederlandsch pleeggezin. Nadien woonde hij nog 4 jaren in Hongarije en vestigde zich in 1932 voor goed in Nederland. Verzoeker gevoelt zich hier te lande thuis en is voornemens met een Nederlandsche vrouw in het huwelijk te treden. Hij drijft voor eigen rekening een kapperszaak te Castricum.

De in artikel 1, onder 9°., genoemde verzoekster is afkomstig uit Kleef (Duitschland). Sedert 1904 is zij onafgebroken te Nijmegen woonachtig. Zij kan geacht worden te zijn ingeburgerd. Verzoekster drijft te zamen met haar zuster een pension en heeft bovendien nog inkomsten uit eigen middelen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 10°., is geboren te Kaldenkirchen (Duitschland). In 1905 kwam hij met zijn ouders naar Nederland. Sedertdien heeft hij hier te lande onafgebroken gewoond. Hij is gehuwd met een van origine Nederlandsche vrouw en geeft zijn kind een Nederlandsche opvoeding. Een zuster werd Nederlandsche door huwelijk. Als fabrieksarbeider verdient verzoeker het brood voor zich en de zijnen.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 11°., is sedert 1923 onafgebroken in Nederland gevestigd. Hij is gehuwd met een van huis uit Nederlandsche vrouw en gevoelt zich Nederlander. Mede met het oog op de drie uit zijn huwelijk geboren kinderen wordt naturalisatie op prijs gesteld. Een broeder is bereids tot Nederlander genaturaliseerd. Verzoeker is werkzaam als chef-ovenbouwer op een te Leerdam gevestigde glasfabriek en voorziet aldus in het onderhoud van zich en zijn gezin.

De verzoeker, genoemd in artikel 1, onder 12°., is geboren in het Deutsche grensplaatsje Suderwick bij Dinxperlo. Bij zijn huwelijk in Juli 1914 met een van oorsprong Nederlandsche vrouw vestigde hij zich in Nederland, waar hij sedertdien onafgebroken heeft gewoond. Drie dochters zijn met Nederlanders gehuwd. Als landbouwer heeft verzoeker een bestaan voor zich en zijn gezin.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 13°., is geboren te Zara in Dalmatië. Zij is sedert 1913 in Nederland woonachtig en gevoelt zich Nederlandsche. Een zuster is bereids tot Nederlandsche genaturaliseerd. Verzoekster verblijft als religieuze in een klooster te Bergen op Zoom.

De in artikel 1, onder 14°., genoemde verzoekster is geboortig uit Altharen (Duitschland). In Mei 1921 kwam zij naar Nederland en heeft hier sedertdien steeds gewoond. Door langdurig verblijf is zij zich Nederlandsche gaan gevoelen. Zij is dan ook niet voornemens zich elders te vestigen. Als huishoudster voorziet zij in haar onderhoud.

De in artikel 1, onder 15°., genoemde verzoeker is geboortig uit Deutsch-Sagar (Duitschland). In 1919 kwam hij voor het eerst naar Nederland en woonde hier tot 1922. Nadien verbleef hij afwisselend in Duitschland, Denemarken en Nederland om zich ten slotte op 1 December 1934 voor goed hier te lande te vestigen. Hij is gehuwd met een van oorsprong Nederlandsche vrouw en heeft drie kinderen, die een Nederlandsche opvoeding genieten. Tijdens de oorlogsjaren werd verzoeker gedwongen in Duitschen militairen dienst te gaan. Door ziekte voor te wenden heeft hij zich aan actieven dienst weten te onttrekken. Overigens hebben zoowel verzoeker als diens echtgenoot zich lofwaardig gedragen. Zij stunden daadwerkelijk het verzet en verschaften onderdak aan vluchtelingen en onderduikers. Verzoeker heeft als uurwerkmaker een bestaan voor zich en de zijnen.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 16°., Nederlandsche van geboorte, heeft de Nederlandsche nationaliteit verloren door huwelijk met een Deen. Zij is steeds op Nederlandsch grondgebied woonachtig gebleven en is niet voornemens zich elders te vestigen. Mede in het belang van haar zoon, genoemd in artikel 3, onder 1°., wordt naturalisatie op prijs gesteld. Een dochter is met een Nederlander gehuwd. Verzoekster geniet weduwepensioen en heeft bovendien inkomsten uit eigen middelen.

De verzoekster, genoemd in artikel 1, onder 17°., eveneens Nederlandsche van geboorte, heeft de Nederlandsche nationaliteit verloren door huwelijk met een vreemdeling. Zij stelt er prijs op haar vroegere nationaliteit te herkrijgen. Verzoekster is inwonend bij een zoon, die de Nederlandsche nationaliteit door naturalisatie heeft verkregen.

¹⁾ Zijn met de overige bij deze Memorie van Toelichting overgelegde stukken nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.